

Grondwettelijk Hof

**Arrest nr. 111/2026
van 24 september 2026
Rolnummer : 8603**

In zake : de prejudiciële vragen betreffende de artikelen XX.106 en XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht, gesteld door het Hof van Beroep te Gent.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters Joséphine Moerman en Pierre Nihoul, en de rechters Thierry Giet, Michel Pâques, Yasmine Kherbache, Danny Pieters, Sabine de Bethune, Emmanuelle Bribosia, Willem Verrijdt, Kattrin Jadin, Magali Plovie en Frank Flerackers, bijgestaan door griffier Nicolas Dupont, onder voorzitterschap van voorzitter Joséphine Moerman,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging

Bij arrest van 8 december 2025, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 9 december 2025, heeft het Hof van Beroep te Gent de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« - Schendt art. XX.108, § 3, laatste lid WER, gelezen in samenhang met art. 1051, lid 1 Ger.W., de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in combinatie met artikelen 6 en 14 van het EVRM en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, doordat voor eenzelfde categorie van personen, namelijk partijen bij een vonnis, de aanvang van de beroepstermijn verschilt naargelang het, enerzijds, een vonnis betreft dat de datum van staking van betaling verplaatst of dat een onderneming failliet verklaart en, anderzijds, eender welk ander vonnis ?;

- Schendt art XX.106 WER, gelezen in samenhang met artikelen XX.108, § 3, laatste lid en XX.107, § 1 WER en artikelen 43, lid 2 en 780/1 Ger.W., de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in combinatie met artikelen 6 en 14 EVRM en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, doordat de curator enkel verplicht is het vonnis van faillietverklaring te betekenen aan de gefailleerde, en niet het vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, terwijl voor beide vonnissen dezelfde beroepstermijn geldt ?;

- Schendt art. XX.108, § 3, laatste lid WER, gelezen in samenhang met art. XX.108, § 3, lid 1 WER, de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in combinatie met artikelen 6 en 14 EVRM en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, doordat voor eenzelfde categorie van personen, namelijk partijen bij een vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, de aanvang van de termijn om een rechtsmiddel in te stellen verschilt naargelang het soort rechtsmiddel dat zij wensen in te stellen, namelijk de datum van betekening voor verzet en de datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* voor hoger beroep ?;

- Schendt art XX.108, § 3, laatste lid WER, gelezen in samenhang met art. XX.108, § 3, lid 3 WER en artikelen 1048, lid 1 en 1051, lid 1 Ger.W., de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in combinatie met artikelen 6 en 14 EVRM en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, doordat voor verschillende categorieën van personen, namelijk de partij bij een vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst en een derde, de termijn om een rechtsmiddel in te stellen op hetzelfde moment aanvangt, namelijk vanaf de datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Tom De Wilde, de nv « The Bottom Line » en de bv « One50 », bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Serge Van Eeghem en mr. Noa Mortier, advocaten bij de balie te Gent;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door mr. Aube Wirtgen en mr. Sietse Wils, advocaten bij de balie te Brussel.

Tom De Wilde, de nv « The Bottom Line » en de bv « One50 » hebben ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 1 juli 2026 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers Willem Verrijdt en Magali Plovie te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen was, dat geen terechtzitting zou worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek om te worden gehoord, zou hebben ingediend, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten na die termijn zouden worden gesloten en de zaak in beraad zou worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

Een vennootschap die een tuincentrum en verschillende winkels uitbaatte, werd bij vonnis van 25 juni 2024 van de Ondernemingsrechtbank te Gent, afdeling Gent, failliet verklaard. De datum van staking van betaling werd in dat vonnis vastgesteld op 25 juni 2024.

Bij vonnis van 26 november 2024 heeft dezelfde Ondernemingsrechtbank op vordering van de curator van de gefailleerde vennootschap de datum van staking van betaling vervroegd naar 4 april 2023. Een uittreksel van dat vonnis is op 2 december 2024 bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Op 16 december 2024 hebben de appellanten voor het verwijzende rechtscollege derdenverzet aangetekend tegen dat vonnis. Dat derdenverzet is bij vonnis van 9 september 2025 van de Ondernemingsrechtbank te Gent, afdeling Gent, ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond verklaard. De Ondernemingsrechtbank heeft zijn vonnis van 26 november 2024 tenietgedaan en heeft de datum van staking van betaling teruggebracht naar 29 mei 2023. Een uittreksel van het vonnis van 9 september 2025 is op 15 september 2025 bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Op 22 oktober 2025 hebben de appellanten voor het verwijzende rechtscollege hoger beroep ingesteld tegen dat vonnis bij het verwijzende rechtscollege.

Het verwijzende rechtscollege stelt vast dat het hoger beroep niet binnen de in artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht bepaalde termijn, zijnde vijftien dagen te rekenen vanaf de bekendmaking van het vonnis in het *Belgisch Staatsblad*, is ingesteld. Het verwijzende rechtscollege stelt voorts vast dat bij gebrek aan een wettelijke verplichting voor de curator om een vonnis waarbij de datum van staking van betaling wordt vervroegd te laten betekenen, enkel de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* als aanvangsdatum voor de beroepstermijn kan gelden. In die context acht het verwijzende rechtscollege het noodzakelijk om de hiervoor weergegeven prejudiciële vragen te stellen aan het Hof.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De appellanten voor het verwijzende rechtscollege zijn van oordeel dat de prejudiciële vragen bevestigend moeten worden beantwoord. Zij wijzen allereerst erop dat het Hof bij zijn arresten nrs. 108/2024 (ECLI:BE:GHCC:2024:ARR.108), 139/2025 (ECLI:BE:GHCC:2025:ARR.139) en 155/2025 (ECLI:BE:GHCC:2025:ARR.155) reeds verschillende aspecten van de regeling van de rechtsmiddelen die geldt in faillissementsprocedures, ongrondwettig heeft bevonden.

A.1.2. Vervolgens voeren zij aan dat de artikelen XX.106, XX.107 en XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en het recht op toegang tot de rechter schenden. Volgens hen is het voor een partij bij een vonnis waarbij de datum van staking van betaling wordt verplaatst, niet voldoende voorzienbaar dat de beroepstermijn ingaat vanaf de bekendmaking van dat vonnis in het *Belgisch Staatsblad*, aangezien de partij niet wordt ingelicht over de beroepsmogelijkheden, ook niet wanneer zij aanwezig is op de terechtzitting. Evenmin kan zij op de terechtzitting met voldoende zekerheid vernemen wanneer het vonnis zal worden uitgesproken en bekendgemaakt. Zelfs wanneer een indicatie wordt gegeven, worden uitspraken vaak zonder kennisgeving verdaagd.

De wetgever heeft volgens hen de keuze om de beroepstermijn te laten ingaan vanaf de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* ook niet verantwoord. Integendeel, de wetgever heeft bij de invoering van boek XX van het Wetboek van economisch recht de betekening van het vonnis als tweede mogelijke vertrekpunt van de beroepstermijn geschrapt zonder daarbij stil te staan en dus zonder daarvoor een legitieme doelstelling aan te reiken. De noodzaak van een snelle en vlotte faillissementsafwikkeling kan alleszins de in het geding zijnde regeling niet redelijk verantwoorden. Indien de curator onverwijld de opdracht geeft om het vonnis te betekenen, zal die betekening vaak sneller plaatsvinden dan de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. Evenmin kan een verschil in voorwerp of in gevolgen van een procedure verantwoorden dat wordt afgeweken van het gemene procesrecht.

A.1.3. Tot slot merken zij op dat het verwijzende rechtscollege met de eerste prejudiciële vraag het Hof, in tegenstelling tot wat de Ministerraad beweert, niet vraagt om de situatie van een partij bij een vonnis van faillietverklaring te vergelijken met de situatie van een partij bij een vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, voor wat betreft het aanvangspunt van de beroepstermijn. De eerste prejudiciële vraag betreft een vergelijking tussen de situatie van die beide gevallen met de situatie van een partij bij eender ander vonnis in een burgerlijke zaak.

A.2.1. De Ministerraad is van oordeel dat de prejudiciële vragen ontkennend moeten worden beantwoord. Ten aanzien van de eerste prejudiciële vraag zet hij uiteen dat het tot de beleidsruimte van de wetgever behoort om, wat het aanvangspunt van de beroepstermijn betreft, af te wijken van de gemeenrechtelijke regeling teneinde de voortgang van faillissementsprocedures te bespoedigen en de betrokkenen, in het bijzonder de schuldeisers, te beschermen en zo snel mogelijk zekerheid te verschaffen. Volgens hem zijn bovendien de twee in het geding zijnde categorieën van vonnissen, zijnde, enerzijds, de vonnissen van faillietverklaring en, anderzijds, de vonnissen die de datum van staking van betaling verplaatsen, van elkaar te onderscheiden rechterlijke uitspraken met een verschillende finaliteit. In het vonnis van faillietverklaring wordt het faillissement uitgesproken en worden een rechter-commissaris en één of meer curatoren aangewezen, terwijl het vonnis dat de datum van staking van betaling vastlegt, het begin van de verdachte periode bepaalt waarbinnen bepaalde handelingen kunnen worden tenietgedaan. Gelet daarop is het redelijk verantwoord dat de beroepstermijn voor de eerste categorie vonnissen aanvangt vanaf de betekening en voor de tweede categorie vanaf de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. In beide gevallen geldt daarnaast dat het voor de beroepsindieners niet buitensporig moeilijk of onmogelijk is om een beroep in te dienen.

A.2.2. Ten aanzien van de tweede prejudiciële vraag voert de Ministerraad aan dat de verschillen tussen een vonnis van faillietverklaring en een vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, redelijk verantwoord zijn dat het eerstgenoemde vonnis moet worden betekend, terwijl het laatstgenoemde vonnis moet worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Voor de beroepsindieners is het in beide gevallen bovendien niet overdreven moeilijk of onmogelijk om tijdig een beroep in te stellen.

A.2.3. Ten aanzien van de derde prejudiciële vraag merkt de Ministerraad op dat de doelstelling om zo snel als mogelijk de schuldeisers zekerheid te geven over de datum van staking van betaling, redelijk verantwoordt dat de termijn om hoger beroep in te stellen tegen een vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, ingaat vanaf de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. Een procespartij die hoger beroep wenst in te stellen, weet of behoort te weten van op de terechtzitting wanneer het vonnis ongeveer wordt uitgesproken en bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Hetzelfde geldt niet voor een partij die verzet wenst te doen, aangezien die partij niet op de terechtzitting aanwezig was. Teneinde haar de mogelijkheid niet te ontnemen om een rechtsmiddel in te stellen, is het redelijk verantwoord dat de verzetstermijn ingaat vanaf de betekening. In ieder geval is het in beide gevallen niet overdreven moeilijk of onmogelijk om het rechtsmiddel in te stellen.

A.2.4. Ten aanzien van de vierde prejudiciële vraag voert de Ministerraad aan dat de doelstelling om schuldeisers snel zekerheid te geven, verantwoordt dat zowel de beroepstermijn als de termijn om derdenverzet aan te tekenen ingaan vanaf de bekendmaking van het vonnis in het *Belgisch Staatsblad*. Hij herhaalt dat die keuze redelijk verantwoord is voor een partij bij het geding en voegt eraan toe dat dat eveneens geldt voor derden en in het bijzonder belanghebbende derden bij een faillissement, aangezien zij diligent moeten optreden en geacht moeten worden het *Belgisch Staatsblad* te raadplegen.

- B -

Ten aanzien van de eerste, derde en vierde prejudiciële vraag

B.1. De eerste, derde en vierde prejudiciële vraag hebben betrekking op artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht, in samenhang gelezen met artikel XX.108, § 3, eerste en derde lid, van hetzelfde Wetboek en met de artikelen 1048, eerste lid, en 1051, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

B.2.1. Artikel XX.108, § 3, van het Wetboek van economisch recht regelt de termijnen waarbinnen verzet, derdenverzet en hoger beroep kunnen worden aangetekend tegen een vonnis van faillietverklaring of een vonnis waarbij het tijdstip van staking van betaling wordt vastgesteld. Het bepaalt :

« Het verzet is slechts ontvankelijk indien het wordt gedaan binnen vijftien dagen na de betekening van het vonnis.

Indien het faillissement [...] een in artikel I.1, eerste lid, 1°, c), van dit boek bepaalde onderneming, of een rechtspersoon waarvan de vennoten onbeperkt aansprakelijk zijn, betreft, is het derdenverzet uitgaande van een vennoot die niet op de hoogte gebracht is of geen kennis gekregen heeft van de aangifte van faillissement slechts ontvankelijk indien het wordt gedaan binnen de zes maanden na de opneming van de bekendmaking van het faillissement in het *Belgisch Staatsblad*, en [in] ieder geval, binnen vijftien dagen na kennisname van het vonnis.

Het derdenverzet is slechts ontvankelijk indien het wordt gedaan binnen vijftien dagen na de opneming van de bekendmaking van het vonnis in het *Belgisch Staatsblad*.

De termijn om hoger beroep in te stellen tegen het vonnis, is vijftien dagen te rekenen vanaf de bekendmaking van het vonnis bedoeld in artikel XX.107 ».

Artikel XX.107 van het Wetboek van economisch recht waarnaar artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht verwijst, bepaalt :

« § 1. Het vonnis van faillietverklaring en het latere vonnis dat de staking van betaling vaststelt, worden, door de curator binnen vijf dagen na hun respectievelijke dagtekening bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Het uittreksel vermeldt :

1° in het geval van een natuurlijke persoon, de naam, de voornamen, de plaats en datum van geboorte, de aard van de voornaamste activiteit alsmede de handelsnaam waaronder die activiteit wordt uitgeoefend, het adres alsmede de plaats van zijn hoofdvestiging en het ondernemingsnummer; in het geval van een rechtspersoon, de naam van de rechtspersoon, de rechtsvorm, de handelsnaam waaronder de activiteit wordt uitgeoefend, de zetel en het ondernemingsnummer; in het geval van een onderneming als bedoeld in artikel I.1, eerste lid, 1°, c), de handelsnaam waaronder de activiteit wordt uitgeoefend, in voorkomend geval het ondernemingsnummer en de zetel van de activiteit en de identificatiegegevens van de gemachtigde, in voorkomend geval;

2° de datum van het vonnis van faillietverklaring en de rechtbank die het heeft gewezen en de naam van de rechter-commissaris;

3° in voorkomend geval, de datum van het vonnis waarbij de staking van betaling is vastgesteld, en de datum van die staking;

4° de naam, de voornamen en het adres en elektronisch adres van de curatoren;

5° de termijn en modaliteiten om aangifte van de schuldvorderingen in het register te doen;

6° de datum van de neerlegging van het eerste proces-verbaal van verificatie van de schuldvorderingen.

§ 2. Onverminderd artikel 2:74, § 4, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen wordt een uittreksel van de beslissing bedoeld in artikel XX.100, vierde lid, neergelegd in het register door toedoen van de griffier.

Het uittreksel vermeldt :

- de naam van de rechtspersoon, de rechtsvorm, de handelsnaam waaronder de activiteit wordt uitgeoefend, de zetel en het ondernemingsnummer;
- de datum van het vonnis dat de gerechtelijke ontbinding uitspreekt en de rechtbank die het heeft gewezen ».

B.2.2. De termijnregeling uit artikel XX.108, § 3, van het Wetboek van economisch recht wijkt af van het gemeen procesrecht. Overeenkomstig de artikelen 1048, eerste lid, en 1051, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek is in het gemeen procesrecht de termijn om verzet respectievelijk hoger beroep aan te tekenen tegen een vonnis in beginsel één maand, te rekenen vanaf de betekening van het vonnis of de kennisgeving ervan overeenkomstig artikel 792, tweede en derde lid, van hetzelfde Wetboek.

B.2.3. Artikel XX.108 van het Wetboek van economisch recht vindt zijn oorsprong in artikel 14 van de faillissementswet van 8 augustus 1997. Met die wet beoogde de wetgever een snelle en vlotte afwikkeling van de faillissementsprocedure teneinde het normale marktmechanisme zo weinig mogelijk te verstoren en teneinde de situatie van alle betrokkenen, en vooral van de schuldeisers, zo snel mogelijk uit te klaren (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1991-1992, nr. 631/13, p. 28).

Specifiek met betrekking tot de termijnregeling, vermeldt de parlementaire voorbereiding van die wet :

« De regels van het gerechtelijk wetboek in zake verzet, derden verzet en hoger beroep zijn toepasselijk behalve wat de termijn betreft : een - wegens redenen van eenvoud - eenvormig op 15 dagen gebrachte termijn.

Een geslaagd rechtsmiddel verliest voor de gefailleerde elk praktisch nut, als de wijziging of hervorming te lang na het vonnis intreedt, vooral dan als de curator alle activa heeft verkocht. Een voortzetting of herneming van activiteiten wordt, in dergelijke omstandigheden, kansloos voor de onderneming. Aldus moet de rechtspleging waar het kan, versneld worden » (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1991-1992, nr. 631/1, p. 11).

B.3. De eerste prejudiciële vraag peilt naar de bestaanbaarheid van artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht, in samenhang gelezen met artikel 1051, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, in zoverre « voor eenzelfde categorie van personen, namelijk partijen bij een vonnis, de aanvang van de beroepstermijn verschilt naargelang het, enerzijds, een vonnis betreft dat de datum van staking van betaling verplaatst of dat een onderneming failliet verklaart en, anderzijds, eender welk ander vonnis ».

De derde prejudiciële vraag peilt naar de bestaanbaarheid van artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht, in samenhang gelezen met artikel XX.108, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, in zoverre « voor eenzelfde categorie van personen, namelijk partijen bij een vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, de aanvang van de termijn om een rechtsmiddel in te stellen verschilt naargelang het soort rechtsmiddel dat zij wensen in te stellen, namelijk de datum van betekening voor verzet en de datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* voor hoger beroep ».

De vierde prejudiciële vraag peilt naar de bestaanbaarheid van artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht, in samenhang gelezen met artikel XX.108, § 3, derde lid, van hetzelfde Wetboek en met de artikelen 1048, eerste lid, en 1051, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, in zoverre « voor verschillende categorieën van personen, namelijk de partij bij een vonnis dat de datum van

staking van betaling verplaatst en een derde, de termijn om een rechtsmiddel in te stellen op het zelfde moment aanvangt, namelijk vanaf de datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* ».

Gelet op hun samenhang onderzoekt het Hof de prejudiciële vragen samen.

B.4. Uit de motieven van de verwijzingsbeslissing blijkt dat het verwijzende rechtscollege zich dient uit te spreken over de ontvankelijkheid van een hoger beroep dat is ingesteld na de in artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht bepaalde termijn, tegen een vonnis waarbij het tijdstip van staking van betaling wordt vastgesteld, door drie personen die niet de gefailleerde zijn maar die na een eerder derdenverzet wel partij waren bij het vonnis waartegen ze hoger beroep hebben aangekend. Het Hof beperkt zijn onderzoek van de eerste, derde en vierde prejudiciële vraag tot die hypothese.

B.5.1. Het verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen dat voortvloeit uit de toepassing van verschillende procedureregels in verschillende omstandigheden houdt op zich geen discriminatie in. Van discriminatie zou slechts sprake zijn indien het verschil in behandeling dat voortvloeit uit de toepassing van die procedureregels een onevenredige beperking van de rechten van de daarbij betrokken personen, te dezen van het recht op toegang tot de rechter, met zich zou meebrengen.

B.5.2. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie verzet zich ertegen dat categorieën van personen die zich ten aanzien van de betwiste maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.5.3. Het recht op toegang tot de rechter, dat een onderdeel is van het recht op een eerlijk proces, kan worden onderworpen aan ontvankelijkheidsvoorwaarden, met name wat betreft het

instellen van een rechtsmiddel. Die voorwaarden mogen echter niet ertoe leiden dat het recht op zodanige wijze wordt beperkt dat de kern ervan wordt aangetast. Dat zou het geval zijn wanneer de beperkingen geen wettig doel nastreven of indien er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het nagestreefde doel.

De verenigbaarheid van die beperkingen met het recht op toegang tot een rechterlijke instantie hangt af van de bijzonderheden van de in het geding zijnde procedure en wordt beoordeeld in het licht van het proces in zijn geheel.

Meer in het bijzonder zijn de regels betreffende de vormvoorschriften en termijnen om beroep in te stellen gericht op een goede rechtsbedeling en het weren van de risico's van rechtsonzekerheid. Die regels mogen de rechtzoekenden echter niet verhinderen de beschikbare rechtsmiddelen te doen gelden (EHRM, 24 februari 2009, *L'Érablière A.S.B.L. t. België*, ECLI:CE:ECHR:2009:0224JUD004923007, §§ 35-37; 18 oktober 2016, *Miessen t. België*, ECLI:CE:ECHR:2016:1018JUD003151712, §§ 63-66; 17 juli 2018, *Ronald Vermeulen t. België*, ECLI:CE:ECHR:2018:0717JUD000547506, § 43).

B.6. Krachtens het in het geding zijnde artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht loopt de termijn van vijftien dagen om hoger beroep in te stellen tegen een vonnis waarbij het tijdstip van staking van betaling wordt vastgesteld, vanaf de bekendmaking van dat vonnis bedoeld in artikel XX.107 van het Wetboek van economisch recht. Krachtens die laatste bepaling moet het vonnis dat de staking van betaling vaststelt, door de curator binnen vijf dagen na zijn dagtekening bij uittreksel worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is het officiële middel waarmee de wetgever de daadwerkelijke toegang waarborgt tot het voormelde vonnis. De datum van bekendmaking bij uittreksel van een vonnis in het *Belgisch Staatsblad* is bijgevolg de datum waarop de belanghebbenden worden geacht van dat vonnis kennis te hebben genomen. Hij vormt een relevant aanvangspunt om de beroepstermijn te doen ingaan.

B.7. Zoals in B.2.3 is vermeld, beoogt de wetgever daarmee de rechtspleging te vereenvoudigen en te versnellen, wat bijdraagt tot een snelle en vlotte afwikkeling van de faillissementsprocedure.

Die doelstellingen zijn legitiem.

B.8. Rekening houdend met die doelstellingen en met het specifieke karakter van de aangelegenheid die wordt geregeld, doet artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht niet op onevenredige wijze afbreuk aan de rechten van de betrokken partijen. De termijn van vijftien dagen na de bekendmaking van het vonnis in het *Belgisch Staatsblad* waarin de voormelde bepaling voorziet, verhindert de partij niet het rechtsmiddel van hoger beroep tijdig in te stellen. Het is niet onredelijk om van een partij bij een geschil over de datum van staking van betaling te verwachten dat zij na de terechtzitting op regelmatige basis nagaat of het uittreksel van het vonnis is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Bovendien geldt ook in dat geval het algemeen rechtsbeginsel dat de gestrengheid van de wet in geval van overmacht kan worden gemilderd, waarvan de in het geding zijnde wet niet is afgeweken.

B.9. Artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht is bijgevolg bestaanbaar met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen.

Ten aanzien van de tweede prejudiciële vraag

B.10. De tweede prejudiciële vraag peilt naar de bestaanbaarheid van artikel XX.106 van het Wetboek van economisch recht, in samenhang gelezen met de artikelen XX.107, § 1, en XX.108, § 3, laatste lid, van hetzelfde Wetboek en met de artikelen 43, tweede lid, en 780/1 van het Gerechtelijk Wetboek, met de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen, in zoverre de curator enkel verplicht is het vonnis van faillietverklaring te betekenen aan de gefailleerde, en niet het vonnis dat de datum van staking van betaling verplaatst, terwijl voor beide vonnissen dezelfde beroepstermijn geldt.

B.11.1. In de regel komt het het verwijzende rechtscollege toe te oordelen of het antwoord op de prejudiciële vraag nuttig is voor het oplossen van het geschil. Alleen indien dat klaarblijkelijk niet het geval is, kan het Hof beslissen dat de vraag geen antwoord behoeft.

B.11.2. Zoals in B.4 is vermeld, dient het verwijzende rechtscollege zich uit te spreken over de tijdigheid van een hoger beroep ingesteld door andere personen dan de gefailleerde, tegen een vonnis waarbij de datum van staking van betaling is verplaatst. De gefailleerde heeft in de zaak voor het verwijzende rechtscollege geen hoger beroep ingesteld tegen dat vonnis. Aangezien de tweede prejudiciële vraag uitsluitend de wijze betreft waarop de gefailleerde kennis kan krijgen van dat vonnis, is het antwoord op de tweede prejudiciële vraag klaarblijkelijk niet nuttig voor het oplossen van het bodemgeschil.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

1. Artikel XX.108, § 3, laatste lid, van het Wetboek van economisch recht schendt niet de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de algemene beginselen die het recht op toegang tot de rechter waarborgen.

2. De tweede prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 24 september 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Nicolas Dupont

Joséphine Moerman